

JOSÉ RAÚL VERA LÓPEZ

RAFTOPRISEN 2010

DEN NATIONALE SCENE / BERGEN / SØNDAG 7. NOVEMBER, 2010 / KL. 18.00

The image features a warm, golden-yellow background with silhouettes of people holding hands, suggesting a group or community. A bright sun is visible in the upper right, creating a lens flare effect. A large, semi-transparent yellow rectangular box is centered over the image, containing white text. The overall mood is hopeful and supportive.

Migrantene bærer vitnesbyrd
om et nytt liv, og hjelper oss
til å huske at en annen verden
er mulig. De ønsker et bedre liv
for seg selv og sine familier og
risikerer livet for å få det til.

José Raúl Vera López mintes drepte migranter i en preken / Mai 2010

FRYKTLØS FORSVARER AV MEXICOS SVAKESTE

José Raúl Vera López (65 år), katolsk biskop i Saltillo, Mexico, tildeles Raftoprisen 2010 for sin kamp for menneskerettigheter og sosial rettferdighet. Han karakteriseres som en av de modigste kritikerne av menneskerettighetsbrudd i dagens Mexico.

Han er en kompromissløs kritiker av maktovergrep og en fryktløs forsvarer av migranter, urfolk og andre utsatte grupper i det meksikanske samfunnet. Med fare for egen sikkerhet taler han høyt og uredd om brudd på menneskerettigheter, maktmisbruk, korrupsjon og manglende rettssikkerhet.

Raúl Vera deler myndighetenes bekymring for narkotikakartellenes makt og voldsbruk, men han kritiserer metodene politiet og regjeringens militærstyrker bruker i kampen mot kriminalitet, og at det ikke gjøres noe med de sosiale årsakene.

RAFTOSTIFTELSEN 2010

Ved å gi Raftoprisen 2010 til José Raúl Vera López, vil Raftostiftelsen sette søkelyset på den dramatiske og stadig forverrede menneskerettighetssituasjonen i Mexico, hvor myndighetens forsøk på å kontrollere den økende volden har ført til en militarisering av samfunnet som ytterligere har forverret menneskerettsituasjonen. Samtidig retter vi oppmerksomheten mot hans **arbeid for positiv forandring**.

Prisen løfter frem en ubøyelig forkjemper for de svakest stilte i det meksikanske samfunnet, en som både evner å se det enkelte mennesket og hvordan dets livsvilkår formes av økonomi og maktstrukturer. Raúl Vera argumenterer for en samfunnskritisk rolle for kirken i Mexico og kritiserer kirkeledernes nære forhold til myndighetene. Han klarer å kombinere kampen for

langsiktig samfunnsendring med et omfattende arbeid for utsatte menneskers umiddelbare behov.

RAÚL VERA BIDRAR PÅ DENNE MÅTEN TIL Å GI DE SVAKESTE STILTE I MEXICO ET VERDIG LIV OG HÅP OM EN BEDRE FREMTID.

RAFTOSTIFTELSEN 2010

RAFTOSTIFTTELSEN

Raftostiftelsen ble etablert etter professor Thorolf Raftos død i 1986, i takknemlighet over hans **mangeårige innsats for undertrykte og forfulgte**, og i erkjennelsen av at dette arbeidet ikke måtte stoppe opp.

Thorolf Rafto (1922 – 1986) var professor i økonomisk historie ved Norges Handelshøyskole (NHH) i Bergen.

Rafto var en karismatisk person og han arbeidet utrettelig for å bedre menneskerettighetene og situasjonen for dem som levde bak jernteppet i Øst-Europa. Rafto var respektert for sin integritet;

“Han var en moralsk bærebjelke, en mann av sannhet når sannhet krevdes”, sa Jiří Hájek, utenriksminister i det tidligere Tsjekkoslovakia og en av lederne i bevegelsen Charta 77.

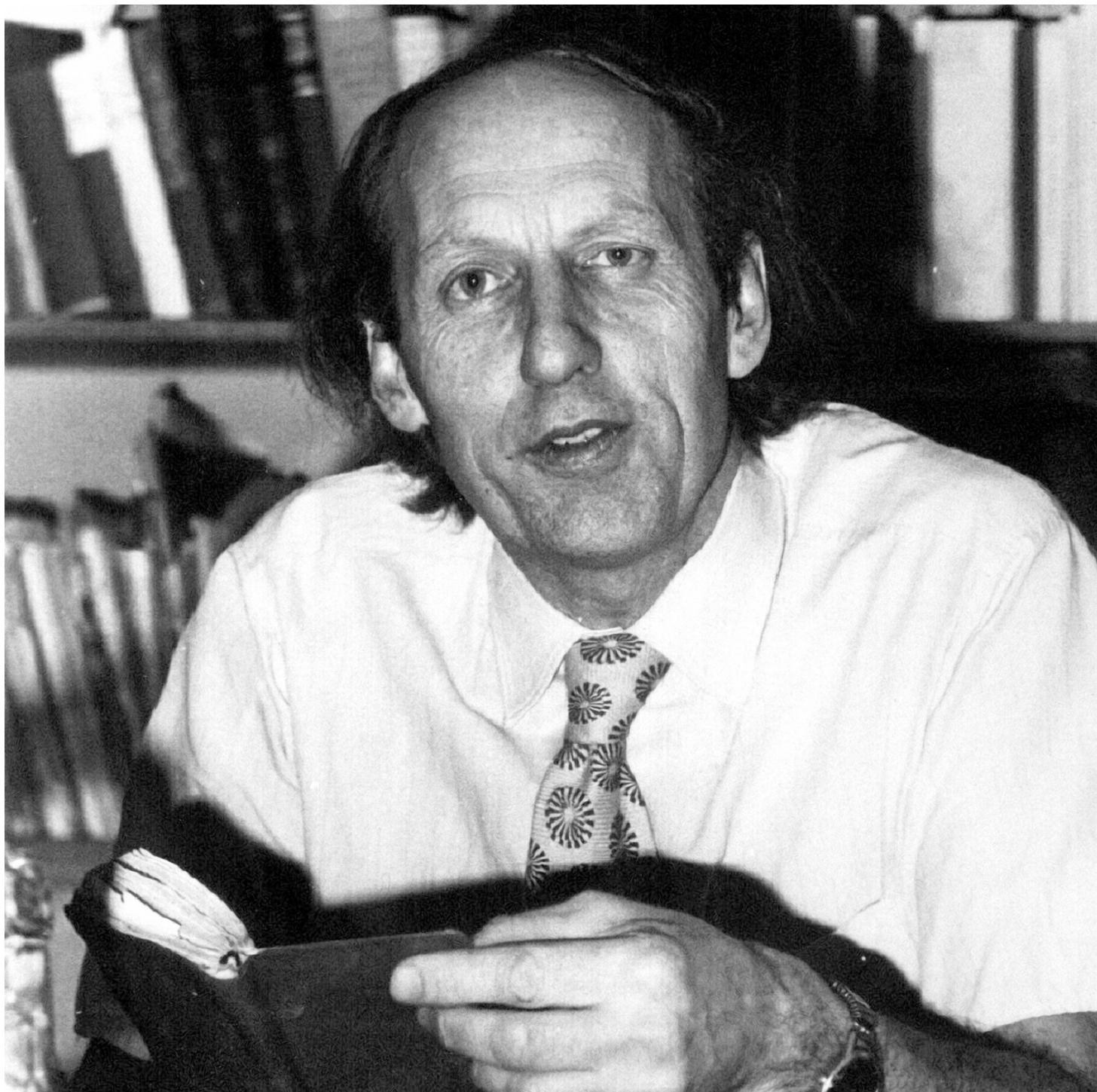
Professor Rafto slo seg ikke til ro med å være en talsperson og forsvarer for menneskets rettigheter, han tok i tillegg initiativ til å hjelpe dem som var undertrykte.

I tillegg til Raftoprisen driver Raftostiftelsen undervisning i menneskerettigheter for videregående skole og andre grupper, samt seminarer og kurs. Stiftelsen

“HAN VAR EN MORALSK BÆREBJELKE,
EN MANN AV SANNHET NÅR SANNHET
KREVDDES” Jiří Hájek

Raftostiftelsen minnes hans kamp for menneskets rettigheter ved å tildele andre forkjempere Raftoprisen og støtte deres kamp.

har også ulike prosjekter der film, musikk og kunst blir brukt for å sette menneskerettigheter på dagsorden.

RAFTOSTIFTELSEN TAKKER FOR KUNSTNERISKE BIDRAG

GABRIEL FLIFLET OG KRISTOFFER CHELSOM VOGT / Gabriel Fliflet er en musiker med lang fartstid innen ulike former for folke-musikk. Siden 1999 har han vært musikalsk vert og organisator på den fargerike folkemusikkklubben Columbi Egg i Bergen. Kristoffer Chelsom Vogt er kontrabassist og sanger, og har de siste årene vært med i ulike bergensband som Kniv og Taffel, Hvis Det Passer og Novgorod. Duoen fremfører i kveld verket Åresong, som Fliflet komponerte sammen med Jon Fosse for Festspillene i Bergen 2010.

GOYA / José Alejandro Huidobro Goya er musiker og antropolog født i Mexico. Goya behersker flere tradisjonelle meksikanske strenge-instrumenter, og han er medlem av afro-latinbandet ComboCandombe. Han har dessuten bidratt i prosjekter der kunstneriske innslag fra ulike sjangre og nasjoner smeltes sammen i nye og særegne uttrykk. Nylig samarbeidet han med musikere fra Norge, Iran og Kenya i prosjektet Melodi. Goya opptrer i kveld sammen med Hans Christian Dalgaard på cajon og Ole Farstad på requinto jarocho og gitar.

GEST / Gunnar Greve Pettersen, bedre kjent som Gest, er en hip-hop artist fra Bergen. Som medlem i Spetakkel gjorde Gest seg bemerk-

ket med rap på dialekt. Etter å ha solgt nærmere 20.000 plater og turnert land og strand med Spetakkel, slapp frontfiguren Gest sitt soloalbum i 2007. Gest er også medeier i booking- og managementselskapet Made.

OPHELIA HOPE / Ophelia Hope er en popgruppe bestående av vokalist, Ingrid Mjånger fra Norge, låtskriver og gitarist Paul Holden fra Australia og perkusjonist Craig Farr fra England. Ophelia Hope slapp sitt selvtitulerte debutalbum i fjor. Bandet har base i Bergen, men i sommer har de turnert i Italia sammen med Kings of Convenience. I kveld får vi gleden av å se gruppen spille sammen med strykere fra Bergen Filharmoniske Orkester.

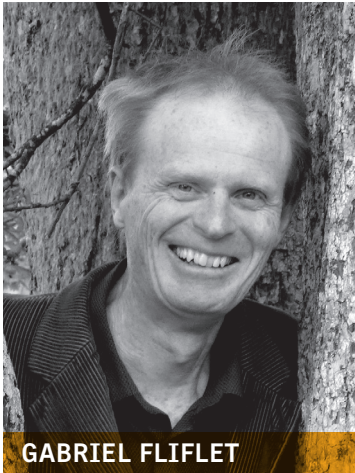
STRYKEKVINTETT / Strykekvintett består av Melina Mandozzi og Senja Hawken på fiolin, Berend Mulder på bratsj, Siri Hilmen på cello og Magne Tormodsæther på kontrabass. Tormodsæther er aktiv i Bergens jazzmiljø og under-viser på Griegakademiet. De andre i kvintetten spiller i Bergen Filharmoniske Orkester. Strykekvintetten vil opptre med Tomine Mikkeline Eide og Ophelia Hope.

TOMINE MIKKELINE EIDE / Tomine Mikkeline Eide er 12 år gammel,

men har allerede gjort seg bemerket i musikk- og teatermiljøet i Bergen. Eide har spilt cello i syv år, og hun har vært med som solist i Forsvarets musikkorps og Ung symfoni. Hun har stått på scenen i operaen La Boheme og har hatt roller i Les Misérables og svartmetall musikalen, Svartediket ved Den Nationale Scene.

HENRIK NORDIN / Henrik Nordin har studert dans i fire år. I 2009 kom han til semifinalen i Norske Talenter i tillegg til en andreplass i VGs konkurranse "Norges Michael Jackson". Nordin er en del av dansekompaniet Soul Dance Crew, og han har danset på en rekke arrangementer i Hordaland.

RAGNHILD GUDBRANDSEN / Ragnhild Gudbrandsen er kveldens konferansier på Den Nationale Scene (DNS). Den allsidige og engasjerte skuespilleren er utdannet ved Roy Hart Theatre i Frankrike og har ved flere anledninger samarbeidet med Transitteateret. Gudbrandsen begynte på DNS i 1996, hvor hun har gjort alt fra musikal til Ibsen. Hun spilte i stykket "Min familie" på DNS tidligere i høst, og er nå aktuell i stykket "Blodig alvor" på samme scene.

GABRIEL FLIFLET

GOYA

GEST

Øyvin
www

OPHELIA HOPE

STRYKEKVINTETT

TOMINE MIKKELINE EIDE

HENRIK NORDIN

RAGNHILD GUDBRANDSEN

RAFTOPPRIS- MOTTAKERE

1987- 2009

1987

JIRÍ HÁJEK

Tidligere Tsjekkoslovakia

1988

TRIVIMI VELLISTE

Estland

1989

DOINA CORNEA

Romania

1989

FIDESZ

v/Péter Molnár, Ungarn

1990

AUNG SAN SUU KYI

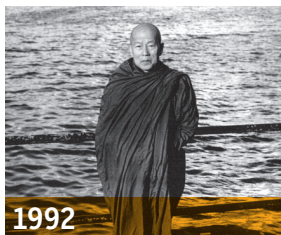
Burma

1991

JELENA BONNER

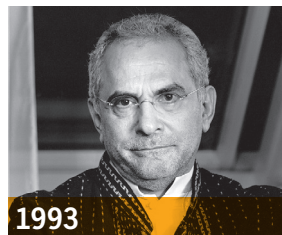
Russland

1992

PREAH MAHA GHOSANANDA

Kambodsja

1993

FOLKET PÅ ØST-TIMOR

v/José Ramos-Horta

1994

LEYLA ZANA

Kurdistan/Tyrkia

1995

SOLDATMØDRENE

Russland

1996

PALERMO ANNO UNO

Italia

1997

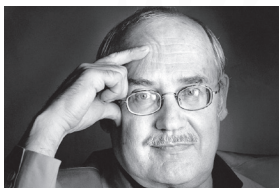
ROMANIFOLKET

v/Ian Hancock, USA

1998

ECPAT
Thailand

1999

GENNADIJ GRUSJEVOJ
Hviterussland

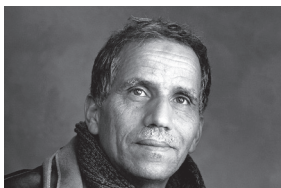
2000

KIM DAE-JUNG
Sør-Korea

2001

SHIRIN EBADI
Iran

2002

SIDI MOHAMMED DADDACH
Vest-Sahara

2003

PAULOS TEFAGIORGIS
Eritrea

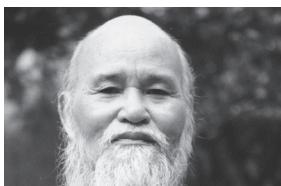
2004

REBIYA KADEER
Uighurenes autonome region
Xinjiang, Kina

2005

LIDIJA JUSUPOVA
Tsjetsjenia

2006

THICH QUANG DO
Vietnam

2007

NCDHR
India

2008

BULAMBO LEMBELEMBE JOSUÉ
DR Kongo

2009

MALAHAT NASIBOVA
Aserbajdsjan (den autonome
republikken Nakhitsjevan)

TAKK TIL

/ AFF Bergen / Alexander Berdichevsky / Alexander Castillo / Astrid Tomassen / AVAB-CAC Bergen AS / Barbara Schack / Bergen kommune / Bergens Riksmålsforening / Bergens Tidende / Bianca Magnani Tavares / Catalina Vallejo / Christian Michelsens Institutt / Daniele Visentin / Data Ingeniørene AS / Den Nationale Scene AS / Ernst & Young AS / Formuesforvaltning AS / Fotograf Hans Jørgen Brun / Frø film & media / Godt Brød, region Vest / Grand Selskapslokaler / Grieg Foundation / Hassana Ibrahim Nilsen / Helmut Kapsberger / Hordaland fylkeskommune / Human Rights House Foundation / Institusjonen Fritt Ord / Jæger Automobil AS / Kunnskapsdepartementet / Kverneland Bil Bergen AS / Liv-Randi Lind og Oddmund Lunde / Maritime Colours AS / Martins Macs / Mathiesen Gerdt H A/S / Nokas Security, avdeling Bergen / Norges Handelshøyskole / Oldervoll Bil / Printer Norge AS / Radisson Blu Hotel Norge / Raftostiftelsens venneforening / Renate Skarstad / Rikhard Juuhl Blomster AS / Robert Harrison / Sparebanken Vest/Visjon Vest / Sparebankstiftelsen DnB NOR / Statoil Bergen / Stiftelsen Egil Raftos Hus / Stiftelsen Raftoprisens Fond / Trond Mohn / Tryg Forsikring / Utenriksdepartementet / Vibeke Aase og J.F. Odfjells Allmenntilgittige Stiftelse /

RAFTO SYMPOSIUM

2010

TRADING HUMAN RIGHTS FOR SECURITY?

THE EXPLOITATION OF MIGRANTS IN MEXICO'S WAR ON DRUGS

FRIDAY, 5 NOVEMBER

GRAND SELSKAPSLOKALER, OLAV KYRRES GATE 11, BERGEN 9.00 A.M. – 4.00 P.M.

WELCOME

Martin Paulsen, Vice Chairman of the Rafto Prize Committee

OPENING STATEMENT

Therese Jebsen, Director of the Rafto Foundation

KEYNOTE SPEECH BY JOSÉ RAÚL VERA LÓPEZ

Priest of the Dominican Order and Bishop of Saltillo, Mexico, and Founder of the Centro Diocesano para los Derechos Humanos Fray Juan de Larios and the Migrant Shelter Bélen in Saltillo

Questions and answers to José Raúl Vera López

“TREATING WOUNDS WITH BULLETS: THE DESTRUCTION OF HUMAN RIGHTS IN MEXICO'S ONGOING WAR”

Stephanie Brewer, Coordinator at the International Department of the Human Rights Center Prodh, Mexico City and lecturer at Harvard Law School

“DOMESTIC AND TRANSNATIONAL ACTORS IN THE PROMOTION AND DEFENSE OF MIGRANTS' RIGHTS IN MEXICO”

Dr. Alejandro Anaya Muñoz, Professor at Division of International Studies at the Centro de Investigación y Docencia Económicas (CIDE) in Mexico City and founder and co-director of the Revista Iberoamericana de Derechos Humano

“STRUCTURAL VIOLENCE, STATES OF EXCEPTION, AND THE CAUTERIZATION OF MIGRANTS' SUFFERING”

Dr. William P. Simmons, Associate Professor of Political Science at Arizona State University and Coordinator of the Arizona State University's annual Border Justice event

Questions for Ms. Brewer, Professor Muñoz and Professor Simmons

“THE RULE OF LAW AND HUMAN RIGHTS IN MEXICO: THE TRADITIONAL ROLES OF THE CATHOLIC CHURCH”

Dr. Juan Pellicer, Professor of Spanish Language at University of Oslo and former Mexican ambassador to Norway

“OPTING FOR THE MIGRANT – RAÚL VERA AND THE LIVING LEGACY OF LIBERATION THEOLOGIES IN LATIN AMERICA AND BEYOND”

Dr. Sturla Stålsett, General Secretary for the Church City Mission, Priest and Doctor of Theology

“HUMAN RIGHTS IN MEXICO. THE WORK OF HUMAN RIGHTS DEFENDERS AND NORWAY'S ROLE”

Halvor Sætre, Director, Section for human rights and democracy, Norwegian Ministry of Foreign Affairs

Panel debate and questions from the audience

MODERATOR: Martin Paulsen, Postdoctoral fellow at the University of Bergen, Vice Chairman of the Rafto Prize Committee

RAFTO

RAFTOSTIFTELSEN

Menneskerettighetenes plass 1

N-5007 Bergen, Norge

Tlf.: +47 55 21 09 30

Faks: +47 55 21 09 59

E-post: rafto@rafto.no

www.rafto.no